

Negentiende-eeuwse rederijkerskamers, een inventarisatie

W. VAN DEN BERG EN ANITA DE BRUIJN

Toelichting op de presentatie van de inventarisatie

De hieronder volgende kolomsgewijze presentatie van de rederijkerskamers behoeft enige toelichting.¹ De cijferaanduiding in de eerste kolom verantwoordt het *aantal* getraceerde kamers. In de tweede kolom volgt een alfabetische rangschikking van de kamers naar *plaats van herkomst*. In de derde kolom wordt, voor zover bekend, het *oprichtingsjaar* van elke kamer gegeven. Wanneer dat niet is achterhaald, wordt het jaar vermeld, waarin de kamer voor het eerst in een van de gebruikte bronnen opduikt, maar de kans is natuurlijk groot, dat het oprichtingsjaar verder terug ligt. Van daar, dat we in die gevallen het jaartal door een punt (•) laten voorafgaan. Na het jaartal volgt in de derde kolom nog een hoofdletter, die correspondeert met de in bijlage 1 opgenomen bron, waaraan dat jaartal is ontleend. In de vierde kolom staat het *opheffingsjaar* van de kamer. Vaker nog dan het oprichtingsjaar is het opheffingsjaar onzeker. In dat geval volstaan we met het verschaffen van de *laatste vermelding* uit onze bron en voegen we achter de hoofdletter, die weer correspondeert met de in bijlage 1 opgenomen bron, weer een punt (•). Dat echter zo'n laatste vermelding weinig zegt over het al dan niet verdwijnen van een kamer bewijst een fiks aantal nu nog springlevende rederijkerskamers in de provincie Groningen, waarvan de registratie op het einde van de negentiende eeuw ontbreekt.² In de vijfde kolom vermelden we, voor zover bekend, de *naam* van de kamers. De zinspreuk, waarmee de meeste rederijkerskamers zich tooiden, hebben we uit plaatsgebrek helaas achterwege moeten laten. In een aantal gevallen wordt de naam van een kamer in een bepaalde plaats meerdere malen vermeld (zie bijv. *Erato* te Arnhem). Dat gebeurt, omdat we vermoeden met heroprichtingen van doen te hebben. In de zesde kolom wordt een cijfer opgenomen dat correspondeert met de in bijlage 2 opgenomen *soortnaam*, waaronder de onderscheiden kamers zich in onze bronnen afficheren. De lezer zal ontdekken, dat we ook clubs die zich toneelvereniging of liefhebberijtoneelgezelschap noemden, hebben opgenomen. Vermelding van deze verenigingen in specifieke rederijkersorganen, zoals *De rede-*

rijker, het *Jaarboekje voor rederijders en beminnaars der poëzy*, het *Rederijders weekblad*, *De gids voor leesgezelschappen en rederijderskamers* etc., gaf daarbij de doorslag, ook al zal het toneelspelen grotendeels het voordragen hebben verdrongen. In een beperkt aantal gevallen wordt het cijfer in deze laatste kolom tenslotte voorafgegaan door een liggend streepje. Dat betekent, dat volgens onze waarneming, van deze kamer in officiële of particuliere archieven nog bescheiden bewaard gebleven zijn. Het zijn echter toevalstreffers. We hebben dat niet systematisch nagegaan. We twijfelen er overigens niet aan, dat nog veel onbekend archiefmateriaal op zolders sluimert. Wij hopen dan ook, dat deze publikatie op dit punt zal leiden tot zeer gewenste aanvullingen.

Meer in het algemeen geldt, dat we ons er maar al te zeer van bewust zijn, dat niet al onze bronnen even betrouwbaar zijn en elkaar bovendien nogal eens tegenspreken. Correcties en aanvullingen op deze lijst zijn dan ook zeer welkom.

Tenslotte, het leeuwedeel van de hier opgenomen rederijderskamers werd door Anita de Bruijn verzameld; dat eerste bestand werd vervolgens aanmerkelijk door W. van den Berg uitgebreid. Voor het uiteindelijke resultaat achten wij ons beiden verantwoordelijk.

Noten

- 1 Met dank aan Ellen Grabowsky en Rogier Schravendeel, die ons respectievelijk in de begin- en slotfase van de inventarisatie behulpzaam zijn geweest.
Zie voor een nadere analyse van de gegevens de doctoraalscriptie van Anita de Bruijn, *Rederijders op rij*. Instituut voor neerlandistiek (Amsterdam 1991).
- 2 Zie voor deze krasse oudjes o.a. *Alzoo rederijders!. 125 jaar Provinciaal Groninger Rederijders Verbond* (Scheemda 1992).

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
1	Aalsmeer	1870 A	1873 A •		1
2	Aalsmeer	1888 B	1894 B •	Excelsior	15
3	Aalst	1885 B	1894 B •	L'Union	1
4	Aalten	1862 A	1870 A •	Vooruitgang	1
5	Aardenburg	1860 A	1894 B •	Burgemeester Reepmaker	-1
6	Abbekerk	1870 A	1894 B •	t Veldvioltje	1
7	Abcoude	1861 A	1872 A •	Calliope	1
8	Abcoude	1873 A	1881 A •	Hypoproslambanomenos	25
9	Achlum	1870 A	1885 A •	Walling Dijkstra	2
10	Aduard	• 1861 A	1870 A •	De vriendenkring	1
11	Aduard	1882 B	1894 B •	Oefening baart kunst	1
12	Akkrum	1861 A	1885 A •	Thalia	1
13	Alfen,z-h	1890 B	1894 B •	Aurora	28
14	Alkmaar	1848 A	1885 A •	Bilderdijk	-1
15	Alkmaar	1870 A	1874 A •	Hofdijk W.J.	1
16	Alkmaar	1879 B	1894 B •	Talma	28
17	Alkmaar	1855 A	1863 A •	Tollens	1
18	Almelo	• 1876 N	1876 N •	Excelsior	1
19	Almelo	• 1867 A	1875 A •	Door oefening grooter	1
20	Almelo	1852 M	1863 A •	Vooruitgang	1
21	Almkerk	• 1871 A	1872 A •	Nut en genoegen	1
22	Amersfoort	1892 B	1894 B •	De Vriendenkring	34
23	Amersfoort	1874 A	1885 A •	Ontwikkeling	1
24	Amersfoort	• 1877 N	1877 N •	Joost van den Vondel	3
25	Ammerstol	1884 B	1894 B •	Onder Ons	1
26	Amsterdam	• 1880 A	1885 A •	A.D.V.E.N.D.O.	9
27	Amsterdam	1846 T	1861 A •	Achilles	-1
28	Amsterdam	1887 B	1894 B •	Amstel's club Fidelio	0
29	Amsterdam	1864 J	1864 A •	Aurora	1
30	Amsterdam	• 1865 J	1865 J •	Bescherming door kunst	13
31	Amsterdam	1875 A	1885 A •	Caspar van Baerle	44
32	Amsterdam	• 1883 A	1885 A •	Club 'C' (Cremer)	1
33	Amsterdam	1857 A	1894 B •	Coster	22
34	Amsterdam	• 1874 J	1874 J •	Dante	71
35	Amsterdam	1889 B	1894 B •	D.E.V.O.	28
36	Amsterdam	1884 B	1894 B •	De Frije Fries	28
37	Amsterdam	1844 A	1856 A •	De Rederijkerskamer	-1
38	Amsterdam	1873 A	1885 A •	Dilettantenclub	0
39	Amsterdam	1836 A	1875 A •	Door oefening grooter	4
40	Amsterdam	1882 B	1894 B •	Door vriendschap verbonden	44
41	Amsterdam	• 1864 J	1864 J •	E.M.O.S.	10
42	Amsterdam	1868 A	1885 A •	Eloquentia	1
43	Amsterdam	• 1864 A	1867 A •	Fabricando Fabri Fimus	1
44	Amsterdam	1859 A	1894 B •	Helmerts	1
45	Amsterdam	1856 A	1872 A •	Hereeniging	5
46	Amsterdam	1835 A	1885 A •	Hooger zij ons doel	-6
47	Amsterdam	1865 A	1872 A •	Joost van den Vondel	-1
48	Amsterdam	1873 A	1885 A •	Joost van den Vondel	1
49	Amsterdam	1891 B	1894 B •	Justus van Maurik jr.	30
50	Amsterdam	1890 B	1894 B •	Kunst en Genoegen	1
51	Amsterdam	1853 A	1873 A •	Oefening en Vriendschap	6
52	Amsterdam	1877 A	1879 A •	Oefening en Vriendschap	10
53	Amsterdam	1864 A	1875 A •	Rhetorica	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
54	Amsterdam	1865 A	1874 A	• Rhetorica et Amicitia	1
55	Amsterdam	• 1893 B	1894 B	• St. Werenfrides	1
56	Amsterdam	1871 A	1885 A	• Thalia	9
57	Amsterdam	1857 A	1862 A	• Tollens	13
58	Amsterdam	1868 A	1879 A	• Tollens	15
59	Amsterdam	• 1892 S	1892 S	• T.O.N.E.G.I.D.O.	1
60	Amsterdam	• 1892 S	1892 S	• L.J. Veltman	1
61	Amsterdam	• 1892 S	1893 L	• Vereenigd	0
62	Amsterdam	1873 A	1885 A	• V.U.O.G.	9
63	Amsterdam	1852 A	1862 A	• Vondel	10
64	Amsterdam	1862 A	1865 A	• Vondel	19
65	Amsterdam	• 1882 A	1885 A	• Vriendschap zij ons doel	6
66	Anna Pauwlonia Polder	• 1868 A	1868 A	• Amicitia	1
67	Annerveensche Kanaal	1883 B	1894 B	• Grevelink	1
68	Apeldoorn	1865 A	1875 A	• De Morgenster	1
69	Apeldoorn	1852 M	1864 A	• Erica	4
70	Apeldoorn	• 1866 J	1866 J	• Hooger zij ons doel	60
71	Appelscha	1862 A	1885 A	• Augustinus	1
72	Appingedam	1888 B	1894 B	• Nut en vermaak	1
73	Appingedam	1855 A	1885 A	• Vriendschappelijke Oefening	2
74	Appingedam	1870 I	1872 I	• De Genestet	0
75	Arnhem	• 1872 J	1872 J	• Arnhemsche-Burgervereeniging	0
76	Arnhem	• 1894 B	1894 B	• Door samenwerking een	21
77	Arnhem	• 1864 A	1880 A	• Eloquentia	20
78	Arnhem	1881 A	1883 A	• Eloquentia-Musamator	6
79	Arnhem	1852 A	1857 A	• Erato	6
80	Arnhem	• 1858 A	1864 A	• Erato	1
81	Arnhem	• 1894 B	1894 B	• Erato	1
82	Arnhem	1854 M	1857 A	• Helmers	1
83	Arnhem	1875 A	1880 A	• Musamator	1
84	Arnhem	1857 M	1858 M	• Nut door Oefening	0
85	Arnhem	1894 B	1894 B	• Talma	28
86	Arnhem	1863 A	1871 B	• Vriendenkring	4
87	Arum	1859 A	1878 A	• Borger	2
88	Arum	• 1865 A	1870 A	• De Korenbloem	1
89	Assen	1893 B	1894 B	• Door oefening verkregen	1
90	Assen	• 1851 F	1851 F	• Eloquentia Sacrum	0
91	Assen	1890 B	1894 B	• Het heidebloempje	1
92	Assen	1884 O	1887 O	• Jan van Beers	0
93	Assen	1890 B	1894 B	• Streven naar ontwikkeling	1
94	Assen	• 1894 B	1894 B	• T.O.G.E.D.O.	37
95	Assen	• 1875 R	1875 R	• Vondel	1
96	Assendelft	• 1867 J	1867 J	• Aurora	1
97	Assendelft	1869 A	1894 B	• Eensgezindheid	1
98	Assendelft	• 1865 A	1869 A	• Het ontluikend roosje	1
99	Avenhorn	• 1866 J	1866 J	• Het vergeet mij nietje	1
100	Avenhorn	• 1894 B	1894 B	• T.O.N.I.D.O.	28
101	Baarderadeel	• 1861 A	1884 A	• Harmen Sijtsma	2
102	Baardwijk	1893 B	1894 B	• Eensgezindheid	28
103	Baarn	• 1894 B	1894 B	• Bernard ter Haar	1
104	Baflo	1882 B	1894 B	• Agricola	1
105	Balk	• 1870 J	1870 J	• Aurora	2
106	Balk	• 1865 A	1870 A	• Door oefening grooter	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
107	Barendrecht	1860 A	1885 A	• Tollens	6
108	Barneveld	1849 M	1871 A	• Erica	-6
109	Barsingerhorn	1890 B	1894 B	• Oefening kweekt kennis	1
110	Bedum	• 1893 B	1894 B	• Aurora	25
111	Bedum	1872 I	1879 I	• Harmonie	0
112	Beemster	1857 A	1885 A	• Het veldviooltje	1
113	Beerta	1858 B	1894 B	• De honigbij	1
114	Beesd	1864 A	1885 A	• Philomusos	9
115	Beesel	1891 B	1894 B	• Ceciliakoor	27
116	Beetsterzwaag	• 1866 J	1866 J	• Tot nut en genoeg	9
117	Beierland, Oud	1866 J	1867 J	• Demosthenes	1
118	Beierland, Oud	1866 A	1877 A	• Sabina van Beieren	1
119	Bellingwolde	1857 B	1894 B	• Kunstliefde en vriendschap	1
120	Bellingwolde	1892 B	1894 B	• Tot nut en genoeg	44
121	Bennebroek	1866 A	1871 A	• Kennemerland	1
122	Benschop	• 1875 R	1875 R	• Hooger zij ons doel	2
123	Bergambacht	1881 B	1894 B	• Hildebrand	1
124	Bergum	• 1864 J	1864 J	• Inter nos	7
125	Berkhout	1861 A	1885 A	• De grashalm	1
126	Beusichem	1891 B	1894 B	• Coornhert	1
127	Beverwijk	1872 B	1894 B	• Kennemerland	1
128	Biervliet	1871 A	1885 A	• Jacob van Lennep	15
129	Blerick	1889 B	1894 B	• Apollo	28
130	Blijham	1855 A	1894 B	• t Ontluikend bloempje	1
131	Blokkzijl	1857 A	1885 A	• Fenna Mastenbroek	1
131 ^a	Blokkzijl	1857 M	1859 M	• Oefening kweekt kunst	0
132	Blokkzijl	• 1893 B	1894 B	• Ons genoeg	26
133	Bodegraven	1863 A	1867 A	• Oranjebloesem	1
134	Bodegraven	1860 A	1894 B	• Poot, H.K.	1
135	Bolsward	1858 A	1885 A	• Gijsbert Japicx	1
136	Bonnerveen	1881 B	1893 B	• Demosthenes	1
137	Borculo	1860 A	1884 A	•	15
138	Borculo	1860 J	1864 J	• Tot beoefening der uiterlijke welsprekendheid	2
139	Borger-Compagnie	1896 O	1898 O	• Excelsior	0
140	Borger-Compagnie	• 1893 B	1894 B	• Harmonie	1
141	Borger-Compagnie	• 1893 B	1894 B	• Ons genoeg	1
142	Borgerhout	• 1893 L	1893 L	• De burgervrienden	72
143	Borne	1857 A	1885 A	• Ontwikkeling	1
144	Boskoop	1864 J.	1864 J	• Apollo	56
145	Bourtange	• 1893 B	1894 B	• Harmonie	1
146	Bovenkarspel	• 1882 Q	1882 Q	• De rozenknop	1
147	Breda	• 1862 A	1868 A	• A.D.V.E.N.D.O.	1
148	Breda	1870 A	1885 A	• Jacob van Lennep	9
149	Breda	1857 A	1863 A	• Kalliope	1
150	Breda	1868 A	1894 B	• Vreugdendal	-1
151	Breskens	1854 A	1858 A	• Ons genoeg	9
152	Broek in Waterland	1872 A	1881 A	• Excelsior	1
153	Broek in Waterland	1888 B	1894 B	• Tracht	1
154	Brouwershaven	1868 A	1894 B	• Jacob Cats	1
155	Brummen	• 1870 J	1870 J	• Nut en genoeg	9
156	Buiksloot	1861 A	1894 B	• Mnemosyne	1
157	Buinen, Nieuw	1864 A	1878 A	• Aurora	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
158	Buitenpost	1857 A	1869 A •		11
159	Buitenpost	1891 B	1894 B •	Aurora	1
160	Buitenpost	1869 A	1875 A •	Van Haren	2
161	Bult	1884 B	1894 B •	Vriendschap	1
162	Buren	• 1870 J	1870 J •	E	2
163	Coevorden	1854 A	1873 A •	Van der Hoeven	1
164	Colijnsplaat	1892 B	1894 B •	Voorwaarts	1
165	Culemborg	1856 M	1864 A •	Vondel	1
166	Dalen	1856 A	1879 A •	Tollens	1
167	Dalfsen	1885 B	1894 B •	A.D.V.E.N.D.O.	1
168	Dalfsen	• 1851 F	1851 F •	Nut en Vermaak	0
169	Dantumawoude	1867 A	1885 A •	Demosthenes	2
170	Davo	1850 J	1865 J •		10
171	Dedemsvaart	1854 A	1865 A •	Volharding	1
172	Delden	1855 M	1857 M.	Beschaving is ons doel	0
173	Delden	1855 A	1885 A •	Hoof	1
174	Delft	• 1854 M	1867 A •	De Tak	1
175	Delft	1889 B	1894 B •	De vriendenbond	28
176	Delft	1860 A	1894 B •	Geestbeschaving	-4
177	Delft	• 1873 J	1873 J •	Onder ons	71
178	Delft	1867 A	1885 A •	Tollens	1
179	Delft	1848 J	1864 J •	Withuys	1
180	Delfzijl	1865 B	1894 B •	Phoenix	1
181	Delfzijl	• 1864 J	1864 J •	Vriendschappelijke oefening	2
182	Den Burg. Texel	1859 A	1868 A •	Tollens	0
183	Den Ham	1873 B	1894 B •	Nuttig en leerzaam	1
184	Den Helder	• 1894 B	1894 B •	Eendracht baart genoeg	28
185	Den Helder	• 1894 B	1894 B •	Ernst en scherts	28
186	Den Helder	• 1894 B	1894 B •	Vaderland en Oranje	28
187	Dendermonde	• 1877 N	1877 N •	De Roziers	0
188	Deventer	1850 A	1879 A •	Demosthenes	4
189	Deventer	1883 B	1894 B •	Entre nous	28
190	Deventer	• 1880 A	1885 A •	Rhetorica	4
191	Deventer	• 1894 B	1894 B •	De Eendracht	28
192	Deventer	• 1894 B	1894 B •	Ons genoeg	1
193	Didam	1887 B	1894 B •	De Eendracht	31
194	Diepenheim	1867 A	1878 A •	Zeggelen, W.J. van	1
195	Dieren	• 1893 B	1894 B •	Concordia	41
196	Diersum	• 1865 J	1865 J •	Ons Genoegen	11
197	Diever	• 1893 B	1894 B •	Nieuw leven	1
198	Dirkshorn	• 1875 J	1875 J •	Schimmel, H.J.	1
199	Dirksland	1873 A	1885 A •	Eendracht maakt macht	11
200	Dirksland	1860 A	1873 A •	Steeds beter	11
201	Dockum	1853 A	1879 A •	Camphuysen	4
202	Doesborgh	1857 A	1885 A •	De Genestet	1
203	Doesborgh	1853 A	1883 A •	Kinsbergen	9
204	Doetinchem	1853 M	1868 A •	Vondel	1
205	Doevergenhout	• 1893 B	1894 B •	De Schutterij	1
206	Dokkum	1854 M	1858 A •	Euterpe	1
207	Dokkum	1854 A	1879 A •	Kalliope	1
208	Dokkum	1893 B	1894 B •	Nut door genoeg	1
209	Dokkum	1853 A	1863 A •	Oefening kweekt kunst	12
210	Dokkum	• 1894 B	1894 B •	U.D.I.	41

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
211	Dordrecht	1849 A	1879 A	• Kunstmin	-9
212	Dordrecht	• 1864 J	1864 J	• Semper Crescendo	9
213	Dordrecht	• 1876 A	1883 A	• Thalia	9
214	Dordrecht	1858 A	1876 A	• Tollens	9
215	Dordrecht	1857 A	1876 A	• Vriendenkring	-15
216	Dordrecht	• 1864 J	1864 J	•	57
217	Draaibrug	1893 B	1894 B	• Draaibrug	1
218	Dragten	1855 J	1864 J	• Apollo	9
219	Dragten	1861 A	1885 A	• Entre-Nous	1
220	Dragten	• 1870 J	1870 J	• L'Union	1
221	Dreischor	1869 B	1894 B	• Bellamy	1
222	Driebergen	1861 A	1885 A	• Poot, H.K.	1
223	Drieborg	1892 B	1894 B	• Eendracht maakt macht	41
224	Drieborg	1892 B	1894 B	• Harmonie	41
225	Dronrijp	1878 B	1894 B	• Demosthenes	1
226	Drunen	1892 B	1894 B	• Harmonie	1
227	Druten	1892 B	1894 B	• Justus van Maurik jr.	1
228	Echt	1880 K	1890 K	Letterkundig genootschap Echt	0
229	Echt	1883 K	1883 K	• Oefening baart kunst	0
230	Echt	1856 K	1856 K	Société Dramatique	0
231	Edam	1850 A	1871 A	• Utilitas	-1
232	Edam	1872 B	1894 B	• Eendracht maakt macht	1
233	Edam	1889 B	1894 B	• Onderneming	28
234	Eeksterveen	1886 B	1894 B	• Eersteling	1
235	Egmond aan Zee	1866 A	1878 A	• De Egmondten	1
236	Egmond aan Zee	1887 B	1894 B	• Hooger zij ons doel	1
237	Eibergen	1869 A	1879 A	• Wilhelmus Sluyter	1
238	Eindhoven	1892 B	1894 B	• Excelsior	28
239	Ekster	1891 B	1893 B	• Oefening en vermaak	1
240	Elburg	1858 A	1885 A	• De Korenair	1
241	Elsloo	• 1868 J	1868 J	• Kunstzin en broedermin	61
242	Elst	1872 A	1879 A	• Hooft	1
243	Elst	• 1875 J	1878 N	• Nut en vermaak	1
244	Emmen	• 1867 A	1869 A	• Tollens	2
245	Enkhuizen	1864 A	1885 A	• Bergh, S.J. van den	1
246	Enkhuizen	• 1869 J	1869 J	• Borger	65
247	Enkhuizen	• 1872 J	1872 J	• De taal is gansch het volk	68
248	Enschede	• 1877 N	1877 N	• J.J.L. ten Kate	1
249	Enschede	1842 A	1870 A	• De Korenaar	1
250	Enschede	1864 A	1871 A	• Demosthenes	1
251	Enter	1868 A	1877 A	• Jacob van Lennep	1
252	Epe	1859 B	1894 B	• Thalia	1
253	Eyerland, Texel	1861 A	1884 A	• Am. des Amorie van der Hoeven	1
254	Ezinghe	1861 A	1894 B	• A.L.T.O.	15
255	Ferwerd	• 1866 J	1866 J	• Door oefening volmaakter	11
256	Finsterwolde	1871 A	1894 B	• De vriendschap	2
257	Franeker	1863 A	1868 A	• Aurora	2
258	Franeker	1859 A	1875 A	• Van Lennep	1
259	Frederiksoord	• 1893 B	1894 B	• Erica	1
260	Garmerwolde	1878 I	1887 I	• Wester	0
261	Geldersum	• 1874 J	1874 J	• Jacob van Lennep	1
262	Gemert	1892 B	1894 B	• Oefening baart kunst	28
263	Gennep	1879 B	1894 B	• Gennep's genoegen	0

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
264	Gieten	1867 B	1894 B •	Helmers	1
265	Gieterveen	1881 B	1894 B •	Demosthenes	1
266	Giethoorn	1868 J	1873 J •	Willem van Haren	1
267	Godlinze	1889 B	1894 B •	Polyhymnia	1
268	Goedereede	1871 A	1879 A •	Eendracht	1
269	Goes	1854 M	1858 A •	Antonides	9
270	Goes	1860 A	1885 A •	Aurora	-1
271	Goes	1871 A	1877 A •	Tollens	1
272	Goes	1849 A	1877 A •	Vondel	1
273	Goor	1869 A	1877 A •	J.J.L. ten Kate	1
274	Goor	1858 A	1894 B •	Jacob Cats	1
275	Goor	• 1859 M	1859 M •	Ontwikkeling	0
276	Goor	1871 A	1878 A •	Tollens	1
277	Gorinchem	1892 B	1894 B •	De eendracht	36
278	Gorinchem	1862 A	1879 A •	Nut en genoeg	-1
279	Gorredijk	• 1882 Q	1882 Q •	D.O.V.	1
280	Gorredijk	1852 A	1894 B •	De vriendenkring	2
281	Gouda	1851 A	1879 A •	De Goudsbloem	1
282	Gouda	• 1894 B	1894 B •	Door inspanning uitspanning	34
283	Gouda	1892 B	1894 B •	Door oefening kunst	28
284	Gouda	• 1894 B	1894 B •	Eensgezindheid	46
285	Graft	• 1880 A	1881 A •		1
286	Graft	1852 A	1871 A •	Nieuwentijt	2
287	Graftdijk, west-	1857 B	1894 B •	O.V. (Oefening Volmaakt)	1
288	Gravenhage 's	1870 A	1879 A •	Apollo	9
289	Gravenhage 's	• 1893 B	1894 B •	Aurora	1
290	Gravenhage 's	1851 F.	1851 F	De nieuwe korenbloem	1
291	Gravenhage 's	1877 B	1894 B •	Excelsior	6
292	Gravenhage 's	1868 J	1871 J •	Erata	66
293	Gravenhage 's	1864 A	1884 A •	Joost van den Vondel	1
294	Gravenhage 's	• 1865 J	1865 J •	De korenbloem	1
295	Gravenhage 's	1861 A	1894 B •	Nieuwland	-1
296	Gravenhage 's	1873 H	1893 H	Oefening en vriendschap	0
297	Grijpskerk	1862 B	1894 B •	Nicolaas Grijp	1
298	Grijpskerk	• 1863 A	1864 A •	Ontginning	2
299	Grijpskerk	1857 J	1867 J •	Streven naar volmaking	-12
300	Groede	1871 A	1885 A •	Jacob Cats	1
301	Groenlo	1867 A	1879 A •	Demosthenes	1
302	Groenlo	1890 S	1890 S •	Gansch onverwacht tot stand gebracht	1
303	Groningen	1887 B	1894 B •	Beets	1
304	Groningen	1869 A	1885 A	Braga	1
305	Groningen	1885 B	1894 B •	Braga-l'Union-Excelsior	1
306	Groningen	1863 A	1929 E	Corbulo	6
307	Groningen	1887 B	1929 E •	Demosthenes	1
308	Groningen	1880 B	1894 B •	Eendracht	1
309	Groningen	1882 E	1929 E •	Eloquentia	0
310	Groningen	• 1864 J	1869 J	Entre nous	1
311	Groningen	1869 A	1879 A	Excelsior	4
312	Groningen	1863 A	1865 A •	Gouverneur	2
313	Groningen	1877 B	1894 B •	Gruno	24
314	Groningen	• 1894 B	1894 B •	Handwerkslieden	1
315	Groningen	• 1894 B	1894 B •	Hoe schoon is het broeders vereenigd te zien	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
316	Groningen	1874 E	1929 E	• Hoof	0
317	Groningen	1875 I	1877 I	Kunst en vriendschap	0
318	Groningen	1851 A	1879 A	l'Union	11
319	Groningen	1880 A	1885 A	• l'Union-Excelsior	2
320	Groningen	1874 E	1915 E	• La Belle Esperance	1
321	Groningen	1854 M	1865 A	• Lulofs	1
322	Groningen	• 1894 B	1894 B	• O.G. (Ons Genoegen)	46
323	Groningen	• 1894 B	1894 B	• Oranje's vriendenkring	48
324	Groningen	1873 A	1878 A	• Polyhymnia	47
325	Groningen	1863 A	1879 A	• Spandaw	2
326	Groningen	1870 E	1894 B	• Talma	1
327	Groningen	1879 B	1893 B	• Tooneelgebouw	9
328	Groningen	• 1877 O	1877 O	• Typografen reciteer gezelschap	0
329	Groningen	1868 A	1894 B	• Vondel	2
330	Grouw	• 1868 J	1869 J	• Apollo	1
331	Grouw	• 1870 J	1870 J	• Thalia	27
332	Haaksbergen	1866 A	1885 A	• De vijfhoek	1
333	Haarlem	1890 P	1900 P	• Alberdingk Thijm	1
334	Haarlem	1853 A	1880 D	Apollo	9
335	Haarlem	1890 D	1891 D	• Amicitia	9
336	Haarlem	1884 C	1887 C	Bilderdijk	0
337	Haarlem	1869 C	1875 C	Concordia	0
338	Haarlem	1864 A	1867 A	• Da Costa	1
339	Haarlem	1876 C	1879 C	• De Lauwerkrans	0
340	Haarlem	1872 D	1873 J	• Door inspanning uitspanning	1
341	Haarlem	1891 D	1891 D	• Haarlem	7
342	Haarlem	1883 D	1891 D	• Het vliegend wiel	1
343	Haarlem	1893 D	1893 D	• Hildebrand	7
344	Haarlem	1881 C	1883 C	• Hooger zij ons doel	0
345	Haarlem	1882 D	1891 D	• J.J. Cremer	6
346	Haarlem	1863 D	1878 D	Kenau Simons Hasselaar	1
347	Haarlem	1849 M	1864 A	• Laurens Jansz. Coster	-1
348	Haarlem	1873 D	1894 B	• Melpomene en Thalia	28
349	Haarlem	1851 M	1854 M.	Mnemosyne	0
350	Haarlem	1888 D	1894 B	• Multatuli	29
351	Haarlem	1875 C	1877 C	Polyhymnia	0
352	Haarlem	1856 C	1860 C	Union	0
353	Haarlem	1877 C	1877 C	Union	0
354	Haarlem	• 1873 J	1873 J	• Vondel	1
355	Haastrecht	1879 B	1894 B	• Het ontlukende bloempje	1
356	Hallum	• 1864 J	1864 J	• Per ardua ad astra	58
357	Hallum	1838 A	1879 A	•	1
358	Hardegarijp	• 1876 N	1877 N	• Tesselschade	1
359	Harderwijk	1857 A	1861 A	• Apollo	1
360	Hardinxveld	• 1879 A	1885 A	• Genoegen door oefening	1
361	Hardinxveld	1861 A	1869 A	• Merwede	1
362	Harlingen	1864 A	1876 A	• Apollo	1
363	Harlingen	1876 A	1885 A	• Harlingen	-1
363 ^a	Harlingen	1854 M	1856 M	Lulofs	2
364	Harlingen	1855 A	1858 A	• Polyhymnia	2
365	Harlingen	1856 M	1865 A	• Simon Stijl	1
366	Harlingen	1871 A	1879 A	• A.D.V.E.N.D.O.	1
367	Harlingen	• 1857 A	1858 A	• Tollens	1

DE 'S HERTOGENBOSSCHE REDERIJKERSKAMER
Collens,

MET DE KENSPREUK: DE JONGE LAURIEREN.

PROGRAMMA

VAN DE ALGEMEENE VERGADERING MET DAMES,
op maandag, 21 April 1856, des avonds ten 7½ ure,

TEN HUIZE VAN L. CORDENS.

EERSTE AFDEELING.

Het klooster van den St. Bernard,	van B. TER HAAR.
Door den Heer A. J. VERMEULEN.	
Otto Clant,	» BOGAERS.
Door den Heer H. J. E. KANTE.	
Elegie aan een spelend kind,	» B. TER HAAR.
Door den Heer A. van der SCHUYT, Jr.	
De gevangenwagen,	» A. SNIEDERS, Jr.
Door den Heer P. MARONIER.	

TWEEDE AFDEELING.

Fragment uit het Drama: **Lodewijk de Elfde**, naar het
Fransch van Casimir Delavigne, door H. J. SCHIMMEL.

*De vader van den hertog van Nemours werd door den koning, die thands
lijdende is en genesing van een wonderwerk verwacht, ter dood veroordeeld.
Onder zijn schavot knielden zijne drie zonen, om zijne martelingen te ver-
grootten. neder. Een van deze vluchtte naar Bourgondië, vanwaar hij als
afgezant onder een vreemden naam naar Frankrijk terug keerde. Hij wordt
herkend en gevangen genomen; maar op toorspraak van 's konings geneesheer,
Coitier, is de uitroeping van het doodvonnis geschorst.*

PERSONEN:

LODEWIJK DE ELFDE,
NEMOURS, Afgezant van den Hertog
van Bourgondië,
COITIER, Lijfarts des Konings,
FRANÇOIS DE PAULA, Boetprediker,
TRISTAN, Grootprovoot,

DE HEEREN:

E. BOUMAN.
W. F. VAN DER SCHUYT.
J. H. BEDDIGS.
P. G. VAN DER SCHUYT.
H. J. E. KANTE.

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
368	Harmelen	1887 B	1894 B	• Vriendschap	28
369	Hasselt	1862 A	1884 A	• Oefening kweek kunst	3
370	Hazerswoude	• 1893 B	1894 B	• Nut en genoegen	1
371	Heenvliet	• 1866 J	1866 J	• Uitspanning door inspanning	1
372	Heerde	1861 A	1879 A	• Erica	1
373	Heerenveen	1869 A	1885 A	• Aurora	1
374	Heerenveen	1864 A	1871 A	• De nieuwe korenbloem	2
375	Heerenveen	1884 B	1894 B	• Harmonie	1
376	Heerenveen	• 1869 J	1869 J	• Oefening volmaakt	39
377	Heerenveen	1869 J	1869 J	• Ruysch Antonie	1
378	Heiligerlee	1882 O	1891 O	• Adolf van Nassau	0
379	Heinenoord	1868 A	1877 A	• Elk naar zijne krachten	1
380	Heinenoord	1862 A	1877 A	• Nut en genoegen	6
381	Helder	• 1872 J	1872 J	• Harmonie	67
382	Helder	1846 A	1885 A	• Olympia	1
383	Hellendoorn	1865 A	1871 A	• Hofdijk, W.J.	1
384	Hellendoorn	• 1893 B	1894 B	• Nut en genoegen	1
385	Hellevoetsluis	1861 A	1872 A	• Voorne	1
386	Hellum	1877 B	1894 B	• Harmonie is onze lust	1
387	Helmond	1893 B	1894 B	• Helmond	39
388	Hem	1863 A	1879 A	• De Klimop	1
389	Hengelo	1862 A	1874 A	• Volharding	2
390	Hertogenbosch 's	1888 B	1894 B	• L'Avenir	1
391	Hertogenbosch 's	1854 A	1864 A	• Tollens	1
392	Heusden	1850 A	1879 A	• De Olijftack	1
393	Hindeloopen	1860 A	1879 A	• Vooruitgang	11
394	Hillegom	1874 J	1874 J	• Brederoo	1
395	Hilversum	1890 S	1890 S	• Ontwikkeling	1
396	Holwerd	• 1865 J	1865 J	• Door oefening volmaakter	27
397	Holwerd	1863 A	1885 A	•	1
398	Holwierde	1892 B	1894 B	• Nut en genoegen	1
399	Hoogcarspel	• 1874 J	1874 J	•	1
400	Hoogeveen	• 1869 J	1869 J	• Eendracht	2
401	Hoogeveen	1870 A	1879 A	• Eloquentia Sacrum	1
402	Hoogeveen	1886 O	1889 O	• Justus van Maurik	0
403	Hoogezand	1876 B	1894 B	• Spandaw	1
404	Hoogezand en Sappemeer	1853 A	1877 A	• Tollens	1
405	Hoogkerk	1883 B	1894 B	• Oefening	1
406	Hoogwoud	1892 B	1894 B	• O.O.	27
407	Hoogwoud	1862 A	1867 A	• Radboud	1
408	Hoorn	1853 A	1864 A	• De roode anjelieren	1
409	Hoorn	1863 A	1894 B	• Hofdijk	1
410	Hoorn	• 1865 J	1865 J	• Hoogerbeets	1
411	Hoorn	1863 A	1894 B	• West Frisia	1
412	Hornhuizen	1889 B	1894 B	• Tamminga	1
413	Huizum	• 1879 A	1881 A	• Advendo	6
414	Hulst	1884 B	1894 B	• Apollo	25
415	IJmuiden	1889 B	1894 B	• Vriendenkring	1
416	IJsselmonde	1865 A	1878 A	• De Hollandsche Maagd	1
417	IJsselmonde	1850 A	1871 A	• Harmonie	4
418	IJsselstein	1853 A	1865 A	• Tot nut en genoegen	1
419	IJzendijke	• 1885 A	1885 A	• Vriendenkring	1
420	IJpendam	1888 B	1894 B	• Excelsior	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
421	Ingen	1880 B	1894 B	• Excelsior	1
422	Joure	1860 A	1894 B	• Borger, Elias Annes	1
423	Jubbenga	1890 B	1894 B	• Door ontwikkeling tot vrijheid	1
424	Kaakheem	1885 B	1894 B	• Vriendenkring	1
425	Kaatsheuvel	1890 B	1894 B	• Concordia	1
426	Kampen	1856 A	1873 A	• De Vriendschap	2
427	Kampen	1851 M	1854 M	• Eensgezindheid	0
428	Kampen	1869 B	1894 B	• Harmonia	41
429	Kampen	• 1869 J	1870 J	• Oefening baart kunst	9
430	Kampen	1850 G	1874 A	• Palm, van der	1
431	Kapelle	• 1867 J	1867 J	• Braga	1
432	Kedichem	1892 B	1894 B	• Hooger zij ons doel	25
433	Kennemerland	• 1869 J	1869 J	• Kennemerland	1
434	Kerk-Avezaath	1849 B	1894 B	• Avezaatsche Schouwburgverein.	1
435	Kinderdijk	1856 A	1894 B	• Aurora	1
436	Kinderdijk	1876 B	1894 B	• Ontwikkeling	6
437	Klaaswaal	1870 A	1876 A	• Excelsior	2
438	Klundert	1891 B	1894 B	• Oefening en vermaak	1
439	Knollendam	• 1876 N	1877 N	• Oefening kweekt kunst	0
440	Koelvorden	1884 B	1894 B	• De decemberclub	1
441	Koelvorden	1892 B	1894 B	• Koelvorder toneelverein.	1
442	Koewacht	1889 B	1894 B	• Tot nut en genoegen	1
443	Kollum	1860 A	1885 A	• Simon Stijl	2
444	Kommerzijl	1857 A	1894 B	• B. ter Haar	2
445	Koog en Zandijk	1857 A	1894 B	• Bogaers	-50
446	Koudekerk	• 1882 Q	1882 Q	• Cremer	1
447	Koudum	1859 A	1868 A	•	11
448	Koudum	1893 B.	1893 B	Phoenix	1
449	Kralingen	1859 A	1885 A	• De Ster	1
450	Krimpen a.d. Lek	1869 A	1885 A	• Cicero	1
451	Krimpen a.d. Lek	1891 B	1894 B	• Rhetorica	1
452	Krimpen a.d. Lek	1882 B	1894 B	• Vriendenkring	28
453	Krommenie	1893 B	1894 B	• Dr. E. Laurillard	40
454	Krommenie	1877 B	1894 B	• Eensgezindheid	1
455	Kropswolde	1893 B	1894 B	• Zanglust	25
456	Kuilenburg	1872 A	1885 A	• Vondel	1
457	Lage Zwaluwe	1884 B	1894 B	• Deugd veredelt de kunst	1
458	Langedijk	1864 A	1870 A	• Aurora	1
459	Langweer	1869 A	1881 A	• Zelfoefening	11
460	Leek en Nietap	• 1875 R	1875 R	• De eensgezindheid	11
461	Leens	1898 I	1905 I	Lidensee	0
462	Leens	1883 B	1894 B	• Oefening kweekt kunst	1
463	Leerdam	1863 A	1885 A	• Demosthenes	1
464	Leeuwarden	1868 A	1878 A	•	13
465	Leeuwarden	1890 B	1894 B	• Aurora	1
466	Leeuwarden	• 1858 M	1866 A	• Calliope	1
467	Leeuwarden	1889 B	1894 B	• Crescendo	42
468	Leeuwarden	1863 A	1876 A	• Harmonie	-2
469	Leeuwarden	1875 B	1894 B	• L'Union	42
470	Leeuwarden	1892 B	1894 B	• Leeuwarder vriendenkring	1
471	Leeuwarden	1880 B	1894 B	• Ljouwter Toanielskip	1
472	Leeuwarden	1877 B	1894 B	• Nut en genoegen	21
473	Leeuwarden	• 1865 A	1868 A	• Ons genoegen	2

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
474	Leeuwarden	1862 B	1894 B •	Ten Kate	-1
475	Leeuwarden	1868 B	1894 B •	Thalia	46
476	Leeuwarden	1856 A	1885 A •	Van Halmael	1
477	Leeuwarden	1892 B	1894 B •	Vereenigde Stafmuzikanten	9
478	Leiden	1891 B	1894 B •	A.D.V.E.N.D.O.	32
479	Leiden	1865 A	1868 A •	Apollo	1
480	Leiden	• 1876 N	1877 N •	Borger	1
481	Leiden	1874 B	1894 B •	Jacob Cats	28
482	Leiden	• 1865 J	1865 J •	Harmonie	9
483	Leiden	• 1878 N	1878 N •	Van Lennep	2
484	Leiden	1857 A	1869 A •	Tollens	-1
485	Leiden	1851 F	1866 A •	Vondel	1
486	Leidschendam	1858 M	1859 M.	Constantijn Huygens	0
487	Lekkerkerk	1872 B	1894 B •	Jan Nieuwenhuijzen	1
488	Lemmer	1864 A	1885 A •	Jacob Cats	1
489	Lichtenvoorde	• 1893 B	1894 B •	Voor 't licht	28
490	Lienden	1865 A	1885 A •	Concordia	1
491	Lisse	• 1872 J	1872 J •	Nut en genoegen	1
492	Loppersum	1866 A	1869 A •	Dicendo Discimus	4
493	Loppersum	1860 A	1894 B •	Saffo	1
494	Maartensbrug st	1887 B	1894 B •	De Onderneming	1
495	Maassluis	• 1868 A	1871 A •	Mutua Excercitatio	14
496	Maastricht	• 1894 B	1894 B •	Bloeiend door eendracht	9
497	Maastricht	1892 B	1894 B •	Kunst en eendracht	29
498	Maastricht	1870 B	1894 B •	Kunst en vermaak	-1
499	Maastricht	1840 K	1920 K	Momus	66
500	Makkinga	• 1868 J	1868 J •	Lust en vlijt	27
501	Makkum	1861 A	1874 A •	Thalia	-1
502	Makkum	1885 B	1894 B •	Tot nut en genoegen	1
503	Markelo	1867 A	1885 A •	Bilderdijk	1
504	Marum	1867 I	1875 I	Al doende leert men	0
505	Marum	1862 A	1885 A •	Demosthenes	1
506	Maurik	1869 B	1894 B •	De Genestet	1
507	Meerkerk	1891 B	1894 B •	Concordia	1
508	Menaldum	1865 J.	1865 J	Nut en genoegen	7
509	Meppel	1863 A	1868 A •	Door oefening grooter	1
510	Meppel	1851 A	1881 A •	Erica	1
511	Meppel	1860 A	1874 A •	Oefening	1
512	Meppel	1873 A	1883 A •	Ons genoegen	1
513	Middelburg	1851 A	1864 A •	Concordia	1
514	Middelburg	1866 A	1875 A •	Excelsior	9
515	Middelburg	1844 A	1865 A •	Nut en vermaak	7
516	Middelburg	• 1874 A	1879 A •	Oefening en uitspanning	-1
517	Middelburg	• 1874 A	1878 A •	Oefening kweekt kennis	1
518	Middelburg	1864 J	1867 J •	V.B.	9
519	Middelburg	1867 A	1878 A •	Vriendschap en vergenoeging	3
520	Middelburg	1855 M	1871 A •	Vriendschap en volharding	1
521	Middelharnis	1887 B	1894 B •	Vriendschap	1
522	Middelie	1871 B	1894 B •	Eendracht maakt macht	1
523	Middelstum	1871 A	1894 B •	Hypolites	1
524	Midwolde	• 1873 J	1873 J •	Bergh, S.J. van den	1
525	Mijdrecht	1881 B	1894 B •	Cremer J.J.	1
526	Mijdrecht	• 1866 A	1870 A •	Tot nut en genoegen	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
527	Mijnsheerenland	• 1876 A	1877 A	• Amicitia	1
528	Mill	• 1893 B	1894 B	• Amphion-Vondel	41
529	Monnickendam	1848 A	1868 A	• Aurora	1
530	Monnickendam	1865 A	1885 A	• Concordia	1
531	Montfoort	1873 B	1894 B	• Eendracht maakt macht	1
532	Muntendam	1891 B	1894 B	• Eendracht maakt macht	1
533	Naarden	• 1875 R	1875 R	• Aurora	10
534	Naarden	• 1875 R	1875 R	• Oefening kweekt kunst	10
535	Neede	1868 A	1875 A	• Jacob van Lennep	1
536	Neer	1883 B	1894 B	• Maas- en Neergalm	1
537	Niekerk	1864 J.	1864 J	• Roggebloempje	2
538	Nieuw Lekkerland	1856 A	1867 A	• Aurora	1
539	Nieuw-Beerta	1858 B	1894 B	• De rozeknop	1
540	Nieuw-Buinen	1864 B	1894 B	• Aurora	1
541	Nieuwe Pekela	1868 A	1885 A	• Palamedes	2
542	Nieuwe-Niedorp	1863 A	1894 B	• Cicero	1
543	Nieuwe-Schans	1880 O	1881 O	• Calliope	0
544	Nieuwe-Schans	1892 B	1894 B	• Eendracht maakt macht	1
545	Nieuwe-Schans	1890 B	1894 B	• Ons genoeg	1
546	Nieuwesluis	1863 A	1871 A	•	1
547	Nieuwkoop	1892 B	1894 B	• De Zevenster	2
548	Nieuwkoop	1873 A	1879 A	• Nut en verpoozing	2
549	Nieuwolda	1893 B	1894 B	• Ons genoeg	1
550	Nieuwolda	1892 B	1894 B	• T.O.N.E.G.I.D.O.	1
551	Harmonie	1868 I	1870 I	• Nieuwolda	0
552	Nijkerk a.d. Veluwe	1870 A	1885 A	• Ons genoeg	1
553	Nijkerk op de Veluwe	1859 A	1869 A	• Utilitas	1
554	Nijmegen	• 1876 N	1875 R	• Excelsior	9
555	Nijmegen	• 1852 F	1852 F	• Minerva	0
556	Nijmegen	1869 A	1879 A	• Novio Magnum/Nomiomagum	1
557	Nijmegen	1854 M	1858 A	• Polymnia	9
558	Nijverdal	1892 B	1894 B	• A.D.V.E.N.D.O.	1
559	Noorbeek	1890 B	1894 B	• Eendracht	41
560	Noordbroek	• 1893 B	1894 B	• Oldambt	1
561	Noordhorn	1864 A	1894 B	• Vooruitgang zij ons doel	2
562	Noordscharwoude	1870 A	1885 A	• Cicero	1
563	Noordschermer	1864 B	1894 B	• Aurora	1
564	Noordwelle en Ellement	1872 A	1885 A	• Concordia	1
565	Noordwijk	1865 A	1877 A	• Door oefening volmaakter	1
566	Noordwolde	1866 A	1894 B	• Mnemosyne	1
567	Nunspeet	1857 A	1863 A	• Da Costa	1
568	Oirsbeek	1887 B	1894 B	• Kunst en vriendschap	28
569	Oldeberkoop	• 1869 J	1869 J	• De hoek van Zevenwouden	1
570	Oldeboorn	1874 B	1894 B	• Vriendenkring	1
571	Oldehove	• 1864 A	1894 B	• t Humsterland	1
572	Oldekerk	1890 B	1894 B	• Trouw moet blijken	1
573	Oldemarkt	1863 J	1865 J	• Harmonie	2
574	Oldenzaal	1873 A	1878 A	• Oefening kweekt kunst	1
575	Oldenzaal	1866 A	1871 A	• Onderling genoeg	9
576	Oldenzaal	1871 A	1873 A	• Studie en vermaak	1
577	Oldenzaal	• 1878 N	1878 N	• J. van den Vondel	1
578	Olst	1863 A	1878 A	• Door oefening grooter	1
579	Ommelandervijk	1881 B	1894 B	• L'Esperance	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
580	Ommelanderswijk	1880 O	1882 O	L'Union	0
581	Onderdendam	1855 A	1894 B •	Amicitia	1
582	Oostburg	1859 A	1894 B •	Oefening en vermaak	1
583	Oostburg	• 1880 A	1885 A •	Vrienden Vereniging	1
584	Oosterbeek	1877 B	1894 B	Kunst en vermaak	1
585	Oosterbeek	1889 B	1894 B •	T.A.V.O.G.	51
586	Oosterbeek	1894 B.	1894 B	Thalia	33
587	Oosterhout	• 1893 B	1894 B •	Oefening kweekt kennis	28
588	Oosterleek	1880 B	1894 B •	A.D.V.E.N.D.O.	1
589	Oosterlittens	1869 A	1885 A •	Nut en genoeg	1
590	Oosterwijdwerd	1887 B	1893 B •	Erato	25
591	Oosterwolde	1866 J	1869 J •	Naar hooger	62
592	Oosthuizen	1863 A	1879 A •	Onderlinge oefening	1
593	Oosthuizen	1863 B	1894 B	Oosthuizen	1
594	Oostwold	1893 B	1894 B •	Concordia	1
595	Oostwold	1875 O	1894 O	Onderling nut en genoeg	0
596	Oostzaan	• 1878 A	1881 A •	Scharff	1
597	Oostzaan	1853 M	1885 A •	Tollens	1
598	Opende	• 1894 B	1894 B	Vooruitgang zij ons doel	1
599	Opmeer	1861 A	1871 A •	Het Madeliefje	1
600	Oterdum	1891 B	1894 B •	A.B.I.M.	1
601	Ouddorp bij Goedereede	1875 A	1881 A •	W.J. van Zeggelen	1
602	Oude-Pekela	1855 M	1855 M •	De bloem der jongelingschap	0
603	Oude-Pekela	1893 B	1894 B •	S.M.I.V. (Schip Moed In Verdrukking)	1
604	Oude-Pekela	1855 A	1894 B •	Wester	1
605	Oude-Tonge	1868 B	1894 B	Uitspanning door inspanning	1
606	Ouderkerk a.d. Amstel	1865 A	1871 A •	Poot	1
607	Oudschip	• 1893 B	1893 B •	Euphonia	25
608	Oudewater	1858 A	1885 A •	Borger	-1
609	Oudewater	1882 B	1894 B •	Onderling genoeg	28
610	Oudkarspel	1872 A	1894 B •	Eensgezindheid	1
611	Oudkarspel	1870 A	1872 A •	Het ontlukende bloempje	1
612	Overschie	• 1859 A	1860 A •	Rhetorica	1
613	Overslag	• 1893 B	1894 B •	Concordia	1
614	Pieterburen	1876 I	1889 I	Noordstar	0
615	Pieterzijl	1874 A	1885 A •	De lauwers	2
616	Pingjum	1866 A	1885 A •	Klimop	1
617	Pingjum	1867 A	1872 A •	Klimop	2
618	Purmerend	• 1859 A	1876 A •		17
619	Purmerend	• 1894 B	1894 B	Brederoo	1
620	Purmerend	• 1875 J	1875 J •	Willem Eggerts	1
621	Purmerend	1859 M	1859 M •	Oefening kweekt kennis	17
622	Purmerend	1856 A	1862 A	Purmersteyn	1
623	Puttershoek	1872 A	1879 A •		0
624	Retranchement	1875 A	1882 A •		16
625	Rheden	• 1871 J	1871 J •	De eendracht	1
626	Rhenen	1863 A	1867 A •	Mr. J. van Lennep	2
627	Rhenen	1888 B	1894 B •	Oefening baart kunst	1
628	Ridderkerk	1864 A	1874 A •	Sint Joris	1
629	Rijp	1892 B	1894 B •	't Heidebloempje	28
630	Rijp, de	1858 A	1873 A •	Eensgezindheid	9
631	Rijp, de	1858 A	1885 A •	Erica	9
632	Rijssen	1858 A	1873 A •	Vondel	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
633	Rijswijk	1875 A	1885 A	• Tollens	9
634	Roermond	1874 A	1878 A	•	43
635	Roermond	1882 B	1894 B	• Eglantier	1
636	Roode School	• 1894 B	1894 B	• Euphonia	25
637	Roordahuizum	• 1866 J	1866 J	• Jongelings-oefening	11
638	Rotterdam	1860 A	1863 A	•	18
639	Rotterdam	1865 A	1871 A	•	4
640	Rotterdam	1870 A	1885 A	•	6
641	Rotterdam	1865 A	1869 A	Apollo	1
642	Rotterdam	1883 B	1894 B	• Aurora	28
643	Rotterdam	• 1875 J	1875 J	• Costers broeders	23
644	Rotterdam	• 1866 A	1873 A	• De Hoop	4
645	Rotterdam	• 1875 J	1875 J	• De Maas	1
646	Rotterdam	1860 A	1862 A	• Door ijver werkzaam	4
647	Rotterdam	• 1878 N	1878 N	• Door kennis broeders	0
648	Rotterdam	1868 A	1875 A	• Door vriendschap vereenigd	9
649	Rotterdam	1848 A	1869 A	Helmers	4
650	Rotterdam	1870 A	1872 A	• Helmers & Apollo	1
651	Rotterdam	1857 M	1858 M	• Inspanning tot ontspanning	0
652	Rotterdam	• 1894 B	1894 B	• Kunst na arbeid	28
653	Rotterdam	1862 A	1875 A	• Kunstliefde	9
654	Rotterdam	• 1894 B	1894 B	• Minerva	28
655	Rotterdam	• 1894 B	1894 B	• Musis Sacrum	38
656	Rotterdam	• 1871 J	1875 J	• Oefening baart kunst	9
657	Rotterdam	1857 M	1858 M	• Oefening kweekt kennis	0
658	Rotterdam	• 1894 B	1894 B	• Thalia	6
659	Rotterdam	1856 A	1878 A	• Thespis	1
660	Rotterdam	1853 A	1872 A	• Tollens	1
661	Rotterdam	• 1894 B	1894 B	• Vondel's streven	28
662	Rotterdam	• 1870 A	1870 A	• Vrede en vriendschap	9
663	Rotterdam	1850 A	1885 A	• Vriendschappelijke letteroefening	-10
664	Rotterdam	• 1867 J	1867 J	• De wederzijdsche hulp	63
665	Ruinerwold	1869 A	1877 A	• Leven	1
666	Rumpt en Beesd	1864 A	1876 A	• Philomusos	2
667	Sappemeer	1884 O	1889 O	Sappe	0
668	Sappemeer	• 1865 J	1865 J	• Tollens	1
669	Sas van Gent	1867 A	1874 A	• Oefening kweekt kunst	1
670	Scharmer-Harkstede	1877 B	1894 B	• Vriendenkring	1
671	Schagen	1860 A	1885 A	• De Roos	1
672	Scheemda-nieuw	• 1873 J	1873 J	• Amicitia	1
673	Scheemda	1887 B	1894 B	• Eloquentia	1
674	Scheemda	1899 O	1905 O	• Ons genoegen	0
675	Schermerhorn	1858 A	1885 A	• Amicitia	1
676	Scherpenzeel	• 1881 A	1885 A	• De Genestet	1
677	Scherpenzeel, Frsl.	1867 A	1879 A	• De Eensgezindheid	2
678	Scherpenzeel, Gld.	1863 A	1876 A	• De Genestet	1
679	Schiedam	• 1872 J	1872 J	• Aeschylus	1
680	Schiedam	1865 A	1869 A	• Caliope	1
681	Schiedam	1856 A	1865 A	• Eendracht	1
682	Schiedam	1890 B	1894 B	• Kunst na den arbeid	28
683	Schiedam	1859 M	1860 M	• Nut en oefening	0
684	Schiedam	1877 B	1894 B	• Thalia	28
685	Schiermonnikoog	1869 A	1878 A	• Het Noorden	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
686	Schildwolde	1882 B	1894 B	• Elk wat wils	1
687	Schoondijke	1867 A	1885 A	• Kennis door oefening	1
688	Schoonhoven	• 1881 A	1885 A	• Jan Pieter Heije	15
689	Schoonhoven	1852 M	1869 A	• Musamator	1
690	Schoonhoven	1870 A	1872 A	• Olivier van Noordt	1
691	Schoonhoven	1873 A	1880 A	• Thalia	28
692	Schoorlдам	• 1868 J	1868 J	• Orion	1
693	Sexbierum	1864 A	1894 B	• Ons genoeg	1
694	Sittard	1857 P	1857 P	• Moliere	0
695	Sittard	1856 P	1856 P	• De Unie	0
696	Sliedrecht	1872 B	1894 B	• Excelsior	1
697	Sliedrecht	1886 B	1894 B	• J.P. Tiele	1
698	Slikkerveer	1880 B	1894 B	• Cremer	6
699	Slochteren	1878 B	1894 B	• t Spruitje	11
700	Sluis	1864 A	1894 B	• De Oranjebloem	1
701	Smilde	• 1875 R	1875 R	• Tot nut en vermaak	1
702	Sneek	• 1883 A	1885 A	• Eloquentia	2
703	Sneek	1851 A	1885 A	• Gijsbert Japicx	1
704	Sneek	1863 A	1885 A	• Starter	1
705	Sommelsdijk en Middelharnis	1869 A	1877 A	• Uitspanning en ontwikkeling	1
706	Sommelsdijk en Middelharnis	1862 A	1876 A	• Veredeling	1
707	Sommelsdijk-Middelharnis	• 1893 B	1894 B	• Vriendschap	1
708	Spijk	1892 B	1894 B	• Nut en genoeg	2
709	Spijk	• 1893 B	1893 B	• Oefening en Volharding	1
710	Sprundel	1890 B	1894 B	• Sprundels fanfare	52
711	St. Jacobie-Parochie	1870 B	1894 B	• Het Noorden	1
712	St. Maarten	• 1876 N	1876 N	• Onderlinge Oefening	1
713	Stadskanaal	1881 B	1894 B	• Concordia	1
714	Stadskanaal	1860 A	1885 A	• Crescendo	1
715	Stadskanaal	1867 A	1885 A	• Heidebloem	1
716	Steenderen	1893 B	1894 B	• Willem van Zuylen	28
717	Steenwijk	1861 A	1894 B	• Amicitia	1
718	Steenwijk	1853 M	1854 M	• Myosotis	0
719	Steenwijk	1860 A	1872 A	• Tesselschade	1
720	Stiens	1875 A	1881 A	• Eeltje Halbertsma	1
721	Stiens	1865 A	1876 A	• Oefening en genoeg	1
722	Stolwijk	• 1871 J	1871 J		1
723	Stroobos	1886 B	1894 B	• Vriendenkring	1
724	Sybecarspel	• 1865 J	1865 J	• t Vergeet mij nietje	1
725	Ten Boer	1884 O	1884 O	• Vriendenkring	0
726	Ter-Apel	1868 B	1894 B	• Oefening kweek kunst	1
727	Terborg	• 1868 J	1868 J	• Calliope	1
728	Terborg	1893 B	1894 B	• Demosthenes	28
729	Termunterzijl	• 1893 B	1894 B	• De oefening	1
730	Termunterzijl	1870 A	1885 A	• De volharding	1
731	Termaard	• 1865 A	1867 A	• Eendracht	8
732	Tholen	1856 A	1879 A	• Cats	1
733	Thorn	1892 B	1894 B	• Oefening baart kunst	2
734	Thorn	1891 B	1894 B	• Volharding houdt stand	2
735	Tiel	1866 J	1867 J	• Mr. J. van Lennep	1
736	Tilburg	1857 M	1867 A	• Helmers	1
737	Tjummarmum	1868 A	1885 A	• Onno Zwier	1
738	Tolbert	1887 B	1894 B	• Vredewold	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
739	Tubbergen	• 1893 B	1894 B	• Tubantia	1
740	Twijssel	• 1865 J	1865 J	• Nut en nocht	39
741	Udenhout	• 1894 B	1894 B	• Als broeders bijeen	9
742	Udenhout	• 1894 B	1894 B	• Landbouwers eendracht	9
743	Udenhout	• 1894 B	1894 B	• St. Joris	9
744	Udenhout	• 1894 B	1894 B	• Vriendenkring	9
745	Uitgeest	1873 B	1894 B	• Vondel	1
746	Uithuistermeeden	1866 A	1876 A	• De vriendenkring	1
747	Uithuizen	1874 I	1893 I	Eendracht is 't fundament	0
748	Uithuizen	1853 A	1873 A	• Oefening kweekt kunst	12
749	Uithuizen	1875 O	1875 O	• V.I.O.L.E.R.I.A.	0
750	Ulrum	1858 A	1894 B	• Asinga	1
751	Usquert	1855 B	1894 B	• Union	1
752	Usquert	1874 B.	1874 B	• V.A.C.U.N.A.	1
753	Utrecht	1885 B	1894 B	• Apollo	28
754	Utrecht	1862 A	1894 B	• De Genestet	1
755	Utrecht	1866 J	1868 J	• Door vriendschap bloeiende	64
756	Utrecht	1852 M	1859 M	• De Eendragt	0
757	Utrecht	1861 A	1894 B	• Jan van Beers	-1
758	Utrecht	• 1869 A	1876 A	• Joost van den Vondel	1
759	Utrecht	• 1877 N	1877 N	• Laurens Coster	0
760	Utrecht	1863 A	1885 A	• Nicolaas Beets	1
761	Utrecht	• 1860 M	1860 M	• Nut en uitspanning	0
762	Utrecht	• 1871 J	1871 J	• Schimmel, H.J.	1
763	Utrecht	• 1878 N	1878 N	• Thalia	0
764	Utrecht	• 1894 B	1894 B	• van Lennep	1
765	Valkenburg	1884 B	1894 B	• In vriendschap bloeiende	1
766	Veendam	1878 O	1882 O	• Amicitia Florens	0
767	Veendam	1868 A	1870 A	• Braga	2
768	Veendam	• 1893 B	1894 B	• Calliope	1
769	Veendam	1881 O	1883 O	• Fenix	0
770	Veendam	1892 B	1894 B	• Harmonie	41
771	Veendam	1862 A	1867 A	• Thalia	1
772	Veendam en Wildervank	1862 A	1876 A	• Union	1
773	Veenhuizen	1863 A	1879 A	•	1
774	Veenhuizen	1863 J	1864 J	• Eendragt maakt magt	1
775	Veenhuizen	1888 B	1894 B	• De Zwaan	1
776	Veenwouden	1870 A	1885 A	• A.D.V.E.N.D.O.	2
777	Velp	1850 A	1885 A	• Onderling genoeg	6
778	Velzen	1872 A	1885 A	• Door oefening grooter	1
779	Venlo	• 1893 B	1893 B	• Artes et Litterae	9
780	Venlo	• 1894 B	1894 B	• Broederschap en vermaak	28
781	Venlo	1875 A	1885 A	• De Dageraad	1
782	Vianen	1861 A	1879 A	• Oefening kweekt kennis	1
783	Visliet	1882 I	1889 I	• t Verre Westen	0
784	Vlaardingen	1851 A	1885 A	• Chrysostomus	-1
785	Vlaardingen	1873 B	1894 B	• Varia	-28
786	Vlagtwedde	1893 B	1894 B	• t Heidebloempje	1
787	Vledder	1884 B	1894 B	• Lesturgeon	1
788	Vledder	1863 A	1869 A	• Vollenhove	1
789	Vlissingen	1871 A	1879 A	• Amicitia	1
790	Vlissingen	• 1859 M	1864 A	• Zeelandia	1
791	Vollenhoven	1866 A	1885 A	• Excelsior	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	sft.
792	Voorst	• 1869 J	1869 J	• De vriendschap	9
793	Vorden	1875 B	1894 B	• Nuttig en gezellig verkeer	1
794	Vreeland	• 1877 N	1877 N	• Al doende leert men	1
795	Vreeswijk	1890 S	1890 S	• Vrees! Wijk!	1
796	Vriescheloo	• 1893 B	1894 B	• Oefening kweekt kennis	1
797	Vriezeveen	1869 A	1879 A	• Vooruitgang	1
798	Waar, 't	1873 O	1878 O	Amicitia	0
799	Wageningen	• 1869 J	1869 J	• Leerzaamheid	9
800	Wageningen	1860 A	1868 A	• Oefening volmaakt	53
801	Wageningen	1865 A	1879 A	• Nut en gezellig verkeer	9
802	Wapperveen	• 1893 A	1894 B	• D.O.W.D.K.V.	1
803	Warffum	1854 A	1894 B	• Concordia	10
804	Warffum	1875 B	1894 B	• V.I.O.L.E.R.I.A.	1
805	Warfhuizen	1822 B	1894 B	• Vriendenkring	1
806	Warga	1872 B	1894 B	• Halbertsma	28
807	Watergraafsmeer	1879 B	1894 B	• Pieter Nieuwland	1
808	Wedde	1892 B	1894 B	• Filia	1
809	Weesp	1850 A	1875 A	• Demosthenes	1
810	Wehe	1873 I	1883 I	Unitas	0
811	Weidum	1881 B	1894 B	• Oefening en vermaak	-1
812	Wemeldinge	1882 B	1894 B	• Euphonia	1
813	Werkendam	1871 A	1885 A	• Leeren is leven	1
814	Westerbork	• 1875 R	1875 R	• Ons genoegen	1
815	Westzaan	• 1874 J	1874 J	• Excelsior	15
816	Westzaan	1853 M	1868 A	• Feith	1
817	Westzaan	1877 B	1894 B	• Ons nuttig streven	1
818	Wierden	• 1894 B	1894 B	• A.D.V.E.N.D.O.	1
819	Wierden	• 1880 A	1881 A	• Concordia et Amicitia	1
820	Wierden	1869 A	1879 A	• Nut en vermaak	1
821	Wieringen	1887 B	1894 B	• Harmonie	54
822	Wieringerwaard	• 1882 A	1885 A	• Philotechnie	1
823	Wijdenes	• 1881 Q	1881 Q	• Het mosterdzaadje	1
824	Wijhe	1869 A	1885 A	• Petronella Moens	1
825	Wijk bij Duurstede	• 1873 J	1873 J	• Batavo durum	1
826	Wijk bij Duurstede	1853 M	1863 A	• Erato	1
827	Wijk, de	1867 A	1885 A	• De Bloem	1
828	Wijnaldum	• 1894 B	1894 B	• Aurora	8
829	Wijnaldum	• 1894 B	1894 B	• De Vriendenkring	1
830	Wilnis	1888 B	1894 B	• Thalia	1
831	Windesheim	1862 B	1871 A	•	2
832	Winkel	1863 A	1883 A	• Concordia	1
833	Winkel	• 1864 J	1869 J	• De hoop	2
834	Winschoten	1874 O	1875 O	Adolf van Nassau	0
835	Winschoten	1878 O	1882 O	Amicitia	0
836	Winschoten	1880 O	1883 O	Excelsior	0
837	Winschoten	• 1873 J	1874 O	Ten Kate, J.J.L.	1
838	Winschoten	• 1894 B	1894 B	• Moed in verdrukking	55
839	De ontwikkeling	• 1873 J	1893 O	Winschoten	1
840	Winschoten	• 1860 M	1894 B	• St. Vitus	21
841	Winschoten	1878 O	1879 O	Thorbecke	0
842	Winschoten	1876 B	1894 B	• Welddoen is ons streven	49
843	Winsum	• 1866 J	1869 J	• Plautus	27
844	Winsum	1871 A	1894 B	• Praedinius	2

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
845	Winterswijk	1859 A	1894 B	• Jacob van Lennep	1
846	Winterswijk	• 1864 J	1864 J	• Tot oefening en vermaak	1
847	Wirdum	1886 B	1894 B	• t Viooltje	1
848	Witmarsum	1868 A	1885 A	• De Genestet	2
849	Wittewierum	• 1883 Q	1883 Q	• Excelsior	1
850	Woerden	1866 A	1885 A	• Woerden	1
851	Wognum	1866 A	1894 B	• De Oefenschool	-1
852	Woldendorp	1874 B	1894 B	• Vooruitgang	1
853	Wolfsbarge	1881 B	1894 B	• Eensgezindheid	1
854	Wolvega	1863 A	1885 A	• Onno Zwier van Haren	2
855	Workum	1866 A	1894 B	• M.E.T.O.	39
856	Workum	1857 A	1871 A	• Onno Zwier van Haren	1
857	Wormer	1867 A	1883 A	• Entre-Nous	1
858	Wormerveer	• 1877 N	1877 N	• Jeugdige Rederijkers	0
859	Wormerveer	1866 B	1894 B	• Oefening kweek kennis	1
860	Wormerveer	1862 A	1877 A	• Orion	1
861	Wormerveer	• 1893 B	1894 B	• Thalia	1
862	Woudrichem	1865 A	1885 A	• Altena	1
863	Woudsend	1861 A	1885 A	• Ons genoeg	2
864	Zaandam	1853 M	1854 M	• Helmers	0
865	Zaandam	1850 A	1885 A	• Vondel	9
866	Zaandijk	1880 B	1894 B	• Hierna beter	-1
867	Zaltbommel	1853 A	1867 A	• Aurora	1
868	Zaltbommel	1885 B	1894 B	• Volharding	1
869	Zandt, 't	1889 B	1894 B	• Euphonia	1
870	Zandt, 't	1864 A	1894 B	• Oefening en volharding	1
871	Zeist	1867 A	1884 A	• Tollens	1
872	Zevenbergen	1854 A	1879 A	• Jacob Zeeus	1
873	Zevenbergen	• 1865 A	1871 A	• Oefening en uitspanning	1
874	Zevenhuizen, Gron.	1876 B	1894 B	• Heidebloem	1
875	Zevenhuizen, Z-H	1889 B	1894 B	• Harmonie	1
876	Zevenhuizen	• 1871 J	1871 J	• De rots	1
877	Zierikzee	1891 B	1894 B	• A.D.V.E.N.D.O.	1
878	Zierikzee	1880 B	1894 B	• Concordia	1
879	Zierikzee	• 1865 J	1865 J	• E.N.Z.K.	17
880	Zierikzee	1858 A	1885 A	• Ruisch	1
881	Zierikzee	1858 J	1864 J	• Veredeling door oefening	1
882	Zijbecarspel	1864 A	1871 A	• Het Vergeet-mij-nietje	1
883	Zijldijk	1864 B	1893 B	• Oefening en volharding	1
884	Zijldijk	1876 I	1888 I	• Vooruitgang zij ons doel	0
885	Zijpe	1855 A	1885 A	• Kunst kweek kennis	1
886	Zonnemaire	1872 B	1894 B	• A.V. (Altijd Vooruit)	14
887	Zoutkamp	1894 B	1894 B	• De Hunze	25
888	Zuid-Beveland	• 1854 M	1854 M	• Bellamy	0
889	Zuid-Waddinxveen en Broek	1870 A	1885 A	• Nut en verpoosing	1
890	Zuidbroek	1857 A	1885 A	• Ons genoeg	2
891	Zuidhorn	1865 B	1894 B	• Eendracht	1
892	Zuidhorn	1877 I	1879 I	• Vriendenkring	0
893	Zuidlaren	1892 B	1894 B	• Aurora	1
894	Zuidlaren	• 1866 J	1869 J	• Met der tijd wordt de spruijt een boom	11
895	Zuidlaren	• 1870 J	1870 J	• Oostermoer	1
896	Zuidwolde	1890 B	1894 B	• Concordia	1
897	Zuidzande	1861 A	1894 B	• Al doende leert men	1

nr.	plaats	opr.	oph.	naam	srt.
898	Zundert	1880 B	1894 B •	Oefening kweekt kunst	1
899	Zurich	1889 B	1894 B •	Suderich	1
900	Zutphen	1850 A	1885 A •	Polyhymnia	-9
901	Zuurdijk	1881 B	1894 B •	M.I.N.E.R.V.A.	1
902	Zwartewaal	1864 A	1885 A •		1
903	Zwartsluis	1864 A	1885 A •	Klimop	1
904	Zwijndrecht	• 1872 J	1872 J •	Aristophanes	1
905	Zwolle	• 1893 B	1894 B •	Aan de vrijheid gewijd	29
906	Zwolle	• 1854 M	1885 A •	Aurora	3
907	Zwolle	1855 A	1877 A •	Rhijnvis Feith	1

Bijlage 1: Bronnen

- A. *Jaarboekje voor rederijkers en beminnaars der poëzy*, dl.1-29 (Amsterdam 1857-1885).
- B. *Het nieuwe jaarboekje voor rederijkers* (Drieborg 1894-1895). (De gegevens voor dit jaarboekje werden 1 jaar voor verschijnen verzameld. De Inventarisatie vermeldt dan ook de jaren 1893 en 1894.)
- C. H.L. Janssen van Raay, *Kroniek der stad Haarlem* 1894.
- D. *Jaarboekje voor de stad Haarlem* dl. 1-9 (Haarlem 1891-1899).
- E. G.T., 'De rederijkerskamers in de laatste helft der vorige eeuw in de stad Groningen' (ongedateerd, anoniem krantebericht).
- F. *Astrea, maandschrift voor schoone kunst, wetenschap en letteren* (Utrecht 1852-1858).
- G. L. Mulder, 'De kamers van rederijkers in Nederland' in: *Pantheon* 1 (1853).
- H. Gemeente archief 's-Gravenhage, archiefnr. C.M. 123.
- I. 1867-1967. *Provinciaal Groninger Rederijkers Verbond* (Herdenkingsboekje ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Provinciaal Groninger Rederijkers Verbond).
- J. *Het Rederijkers weekblad* (Utrecht 1864-1875).
- K. Harry Schillings, *Toneel en theater in Limburg in de 19e en 20e eeuw* (Assen 1976).
- L. Feestgids ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Rederijkerskamer *Vreugdendal te Breda* (Breda 1893).
- M. *De rederijker* (Leiden 1855-1860).
- N. *Euphonia* (Utrecht 1877-1879).
- O. Archieven *Koninklijk Groninger Provinciaal Rederijkers Verbond* (KPGRV).
- P. *100 Jaar Alberdingk Thijm 1890-1990, Jubileumboek* (Haarlem 1990).
- Q. *Eloquentia* (Amsterdam 1881-1883).
- R. W.J. Hofdijk, *Gedenkboek van de feestvieringen ter gelegenheid der 25 jarige regeering van Z.M. Willem den Derde* (Haarlem 1875).
- S. *De gids voor leesgezelschappen en rederijkers*, 1887-1893.
- T. *De Amsterdamsche rederijkerskamer Achilles*. Doctoraalscriptie Rogier Schravendeel, Instituut voor Neerlandistiek (Amsterdam 1992).

Bijlage 2: Verklaring der cijfers in de rubriek 'srt.'

0. Onbekend	34. Toneel- en reciteervereeniging
1. Rederijkerskamer	35. Rooms-katholieke toneelvereeniging
2. Reciteercollege	36. Korporaals toneelvereeniging
3. Rederijkers vereeniging	37. Onderofficiers toneelvereeniging
4. Letterlievend genootschap	38. Toneel- en vaudevillegezelschap
5. Letteroefenend genootschap	39. Liefhebberijtoneel
6. Letterlievende vereeniging	40. Liefhebberij toneelgezelschap
7. Letterkundige vereeniging	41. Zang- en toneelvereeniging
8. Gezelschap	42. Muziek- en reciteervereeniging
9. Vereeniging	43. Société dramatique
10. Genootschap	44. Dilettantenclub
11. Reciteer-gezelschap	45. Jongelingsvereeniging
12. Reciteer genootschap	46. Onderofficiers vereeniging
13. Genootschap ter beoefening van uiterlijke welsprekendheid	47. Dames vereeniging
14. Vereeniging tot onderlinge beoefening der uiterlijke welsprekendheid	48. Korporaals vereeniging
15. Vereeniging tot beoefening van uiterlijke welsprekendheid	49. Israëlitische rederijkerskamer
16. Kamer van rhetorica	50. Vereeniging tot bevordering van uiterlijke welsprekendheid
17. Rhetorisch gezelschap	51. Toneel- en reciteergezelschap
18. Letteroefenend-declamatorisch gezelschap	52. Muziek- en reciteercollege
19. Vereeniging voor poëzy en proza	53. Vereeniging ter oefening in uiterlijke welsprekendheid
20. Kunstlievend genootschap	54. Muziek- en toneelvereeniging
21. Typografische vereeniging	55. Zang- en toneelclub
22. Afd. der typografische vereeniging: De Nederlandsche drukpers	56. Zang- en leesvereeniging
23. Typografische toneelvereeniging	57. Vereeniging van uiterlijke welsprekendheid
24. Typografische reciteercollege	58. Reciteer- en toneelgezelschap
25. Zang- en reciteercollege	59. Leesgezelschap
26. Rederijkerskamer en zangvereeniging	60. Litterarisch-oratorisch gezelschap
27. Toneelgezelschap	61. Rederijkerscollege
28. Toneelvereeniging	62. College
29. Toneelclub	63. Werklieden vereeniging
30. Toneel- en reciteerclub	64. Reciteervereeniging
31. Toneel- en zanggezelschap	65. Jongelingengezelschap
32. Toneel- en muziekclub	66. Sociëteit
33. Toneel, reciteer- en muziekgezelschap	67. Burgerkring
	68. Letterlievend gezelschap
	69. Kunstlievend gezelschap
	70. Katholieke rederijkerskamer